

Ustawa Ukrainy z dnia 6 grudnia 2018 o informowaniu konsumentów o żywności została przyjęta przez Radę Najwyższą Ukrainy oraz nabiera mocy z dniem 6 sierpnia 2019 (pół roku po publikacji), z wyjątkiem niektórych przepisów

Ustawę uchwalono w celu dostosowania ukraińskiego ustawodawstwa do postanowień Rozporządzenia Unii Europejskiej nr 1169 z dnia 25 października 2011 r. o informowaniu konsumentów o żywności. W ten sposób konsumenci będą mieli zapewniony dostęp do odpowiedniego poziomu wiedzy na temat żywności, również zostaną sprecyzowane postanowienia ogólne w zakresie oznakowania artykułów spożywczych i ujednolicone zasady przekazywania informacji konsumentowi.

Ustawa wyznacza wymogi do informacji przekazywanej konsumentom, w tym w zakresie oznakowania środków spożywczych, a także obowiązki operatorów rynku produktów spożywczych w zakresie odpowiedniego informowania innych operatorów rynku żywności i konsumentów.

Operatorem rynku w rozumieniu Ustawy uważa się przedsiębiorstwo, pod nazwą którego produkt spożywczy został wprowadzony i pozostaje w obiegu, a dla produktów importowanych - importer.

Wszystkie produkty spożywcze, przeznaczone dla konsumenta końcowego lub lokalu gastronomicznego, powinny posiadać informacje, wymagane przez przepisy Ustawy. Jednocześnie w Ustawie określone są wymagania nie tylko do sposobu umieszczenia takich informacji, ale również do rozmiaru czcionki.

Wymagane jest również, aby informacja o artykule spożywczym była dokładna, rzetelna i zrozumiała dla konsumenta. Ustawa zabrania wykorzystywanie informacji, która może wprowadzić konsumenta w błąd, w szczególności informacji, dotyczących: 1) właściwości artykułów spożywczych, w tym kategorii, cech charakterystycznych, właściwości, składu, ilości, minimalnego terminu przydatności do spożycia lub daty "terminu przydatności do spożycia", kraju pochodzenia lub miejsca produkcji, sposobu produkcji); 2) wskazania fałszywych właściwości artykułów spożywczych lub skutków spożycia; 3) cech szczególnych produktu spożywczego, w

przypadkach, gdy podobne produkty spożywcze mają identyczne właściwości, w szczególności poprzez podkreślenie faktu obecności lub braku określonych składników i/lub składników odżywczych; 4) sugerowanie poprzez odpowiedni wygląd produktu, opisy lub obrazy graficzne na produkcie spożywczym określonego składnika lub składników, jeśli w rzeczywistości taki komponent lub składnik, który zwykle występuje lub jest używany w tym produkcie spożywczym, został zastąpiony innym komponentem lub składnikiem.

Ponadto, nie wolno podawać informacji o dodatkowych właściwościach na wszystkich artykułach spożywczych (z wyjątkiem naturalnych wód mineralnych i żywności dla specjalnych celów medycznych), które przyczyniają się do zapobiegania lub leczenia chorób lub powoływać się na takie właściwości. Analogiczny zakaz dotyczy reklamy i prezentacji żywności.

Operator rynku powinien posiadać oznaczenie "Z GMO" (jeśli co najmniej jeden składnik zawiera więcej niż 0,9% GMO) lub, na życzenie, - "Bez GMO" (co powinno być potwierdzone odpowiednimi dokumentami). Nazwa produktów spożywczych, które zostały zamrożone przed sprzedażą i są sprzedawane w stanie rozmrożonym, powinna zawierać słowo "rozmrożony".

W ustawie przewidziane są kryteria uznawania słowa "naturalny" w oznaczeniu aromatów na liście składników, a także konieczność podawania informacji o alergenach lub ich produktach pochodnych (wykaz znajduje się w dodatku nr 1 do Ustawy). Ponadto, informacje o alergenach powinny być wydzielone (czcionka, kolorowe tło, styl, itp.) wśród pozostałych składników w wykazie.

Ustawa określa szczegóły sformułowań "bez glutenu", "o bardzo niskiej zawartości glutenu", "nadaje się dla osób z nietolerancją glutenu".

Ustawa osobno mieści listę produktów spożywczych, o których informacja

powinna zawierać dodatkowe dane, np.:

- produkty spożywcze, termin ważności których został przedłużony za pomocą gazów konserwujących, stosowanie których jest dozwolone ("Zapakowane w środowisku gazowym»);
- produkty spożywcze, które zawierają słodzik lub substancje słodzące, których stosowanie jest dozwolone przez ustawodawstwo ("Zawiera słodzik (-i)»);
- wyroby cukiernicze zawierające kwas glicyryzynowy lub sól amonową kwasu glicyryzynowego w wyniku dodawania tych substancji lub rośliny lukrecji w pewnym stężeniu ("Zawiera lukrecję. Osoby, które cierpią na chorobę nadciśnieniową, powinny unikać nadmiernego spożycia»);
- napoje o wysokiej zawartości kofeiny lub produkty spożywcze z dodatkiem kofeiny ("Wysoka zawartość kofeiny. Nie jest zalecany dla dzieci, kobiet w ciąży i kobiet w okresie laktacji"), itd.

Żądanie dotyczące określenia obowiązkowej informacji o wartości odżywczej nie jest obowiązkowe dla produktów nieprzetworzonych, składających się z jednego składnika lub jednej kategorii składników, produktów przetworzonych, poddanych tylko jednemu rodzajowi przeróbki - dojrzewanie, składających się z jednego składnika lub jednej kategorii składników, wody, soli, przypraw, kawy, herbaty, aromatów, dodatków do żywności, gumy do żucia, produktów spożywczych w opakowaniach lub pojemnikach, największa powierzchnia których wynosi mniej niż 25 centymetrów kwadratowych i analogiczne.

Realizacja postanowień Ustawy pozwoli stworzyć efektywny mechanizm informowania konsumentów, a także zmniejszyć obciążenie operatorów rynku poprzez usystematyzowanie przepisów dotyczących wymogów w zakresie informacji o żywności w jednej ustawie, harmonizowanej z ustawodawstwem Unii Europejskiej.